

La Cambra de Barcelona estima que el dèficit anual de despesa en sanitat a Catalunya se situa en els 5.450 M€

- La despesa per càpita en sanitat pública i privada a Catalunya hauria d'augmentar més d'un 30% per convergir amb els països europeus del nostre entorn.
- Tot i que el nombre de metges per habitant a Catalunya és similar als països del nucli d'Europa, sí que presenta un dèficit persistent de professionals en l'atenció mèdica primària i d'infermeria.
- La despesa en R+D en relació amb el PIB català ha augmentat fins a l'1,67% el 2021 (1,61% el 2020), essencialment per una major inversió en l'àmbit empresarial.
- L'estoc de potència elèctrica renovable a Catalunya només ha augmentat un 5,2% en l'última dècada. Cal accelerar el desplegament de les renovables per assolir els compromisos climàtics amb la Unió Europea.

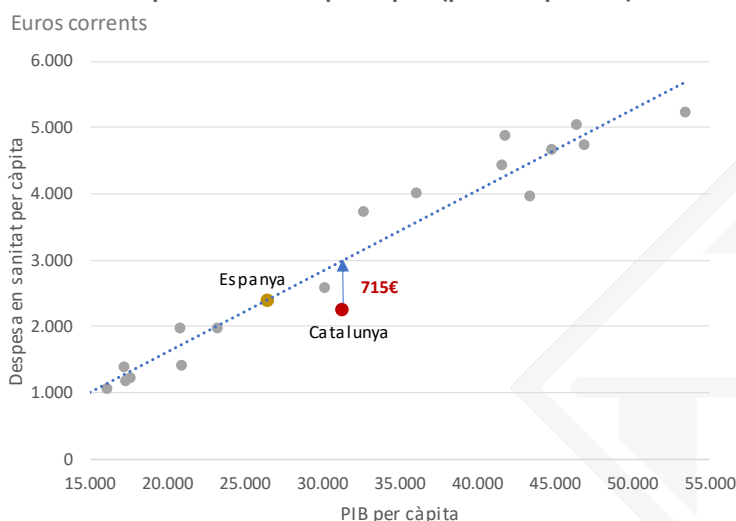
Barcelona, 27 de desembre del 2022.- La Cambra de Barcelona actualitza els Indicadors de Progrés i Benestar (IPB), un recull seleccionat d'indicadors sobre l'evolució de l'economia catalana que permet obtenir una visió holística del progrés econòmic i social (incloent-hi aspectes com la sostenibilitat ambiental o l'equitat de gènere, entre d'altres) de Catalunya. Addicionalment, aquesta actualització **aprofundeix en un dels àmbits clau que influeixen en el benestar de la ciutadania: els recursos i la qualitat del sistema sanitari.**

El dèficit de despesa en sanitat pública i privada a Catalunya en termes comparatius amb Europa es va situar en el 2,2% del PIB l'any 2019

La Cambra de Barcelona estima que **la despesa total (pública i privada) per càpita que li pertocaria a Catalunya d'acord amb el seu nivell de PIB per càpita.** Per fer-ho, s'ha seleccionat un total de 19 països europeus per analitzar la relació existent entre el PIB per càpita i la despesa sanitària total per càpita (ambdós indicadors a preus corrents fan referència al 2019).

El Gràfic 1 mostra els resultats d'aquest exercici. La interpretació és senzilla: la despesa sanitària per habitant tendeix a ser més elevada als països amb un PIB per càpita més alt. En termes quantitius, i a partir d'aquesta relació, a **Catalunya li correspondria una despesa sanitària per càpita de 2.978€, un 31,6% més que la realitzada efectivament (2.263€)**. Per tant, Catalunya presenta un **dèficit anual de despesa sanitària pública i privada per habitant de 715€** (en termes comparatius amb Europa), que es tradueix amb un **dèficit anual de 5.450 M€** (el 2,2% del PIB català l'any 2019).

Gràfic 1. Despesa en sanitat per càpita (pública i privada). 2019.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'OCDE i Eurostat

Cal matissar que bona part del dèficit en despesa sanitària total s'explica per l'actual sistema de finançament autonòmic, que essencialment redistribueix els recursos en funció de la població ajustada (tenint en compte l'estructura demogràfica desigual entre comunitats autònomes). Aquest criteri de distribució genera un anivellament per càpita entre les diferents regions de la despesa sanitària pública (que representa al voltant del 70% de la despesa total en sanitat). Així, la despesa per càpita en salut pública a Catalunya (1.524€ el 2019) va ser pràcticament idèntica a la mitjana estatal (1.492€), malgrat que el PIB per càpita (a preus corrents) a Catalunya va ser un 18,1% superior a la mitjana estatal l'any 2019.

Catalunya mostra un dèficit estructural de metges de família i infermers per habitant en relació amb els països del nucli europeu

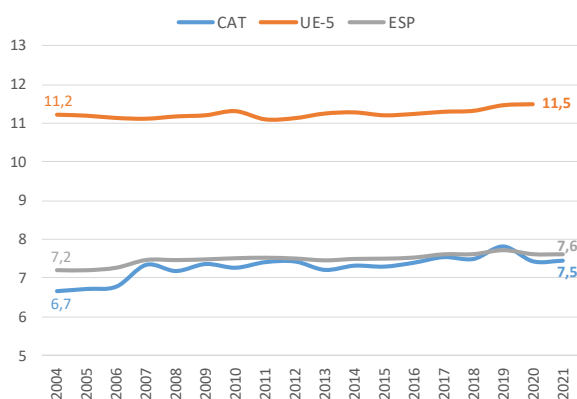
El **nombre de metges per habitant a Catalunya l'any 2020, és superior als països de la UE-5 (Alemanya, França, Itàlia, Bèlgica, Països Baixos)**. Concretament, 469 metges per cada 10.000

habitants a Catalunya, una magnitud lleugerament per sobre d'Alemanya (447) i Itàlia (400), i clarament superior en relació amb els Països Baixos (383), França (337) i Bèlgica (321).

Malgrat això, **el sistema sanitari català mostra un dèficit estructural de metges de família i pediatres, així com de professionals d'infermeria** (Gràfic 2.A i 2.B). Cal destacar que el nombre de professionals en atenció mèdica primària a Catalunya va tendir a convergir els anys previs a la crisi immobiliària (el nombre de metges de família i pediatres per habitant en relació amb la UE-5 va passar del 59,6% el 2004 al 66,3% l'any 2007), però s'ha estancat des d'aleshores (64,9% el 2020). Aquest mateix fenomen s'ha produït en el cas dels professionals d'infermeria, malgrat que el nombre d'aquests professionals per habitant a Catalunya ha augmentat més d'un 50% entre el 2004 i 2020.

Gràfic 2.A. Metges de família i pediatres.

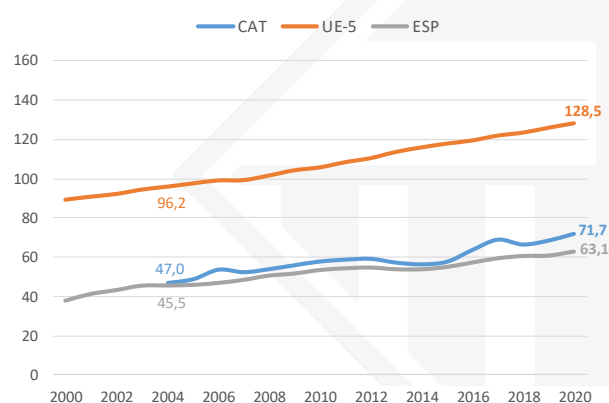
Per cada 10.000 habitants

Font: Elaboració pròpia a partir del Ministeri de Sanitat i Eurostat

Gràfic 2.B. Professionals d'infermeria.

Per cada 10.000 habitants

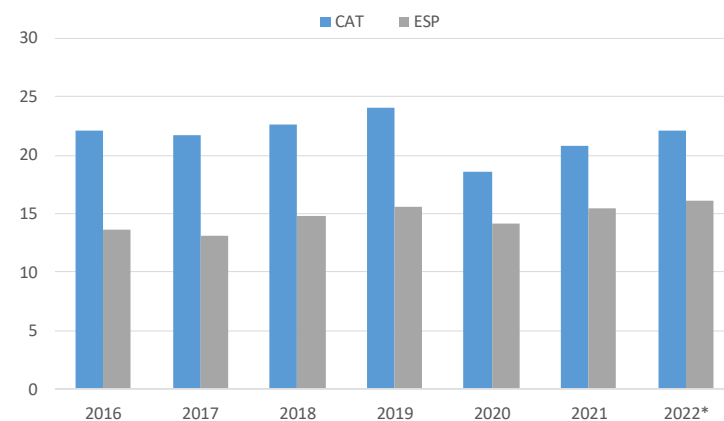
Font: Elaboració pròpia a partir del Ministeri de Sanitat i OCDE.

El dèficit de recursos econòmics i d'efectius en determinades àrees d'especialització sanitària posa en risc la qualitat del sistema sanitari

Les conseqüències del dèficit de despesa sanitària i la manca de professionals en algunes àrees d'especialització mèdica poden ser diverses: augment del nombre de pacients (i del temps mitjà) en llistes d'espera, major estrès laboral del personal sanitari, emigració dels professionals cap a països amb unes condicions laborals més favorables, etc. Un exemple il·lustratiu de la tensió que genera el dèficit de recursos sobre el sistema de salut és **l'increment tendencial del nombre de pacients en llista d'espera (per cada 10.000 habitants) per a una intervenció quirúrgica a Catalunya** (Gràfic 3). Cal matissar que la dada de 2020 és una anomalia estadística (els hospitals es van veure obligats a alentir la seva activitat ordinària), però el 2021 i 2022 el nombre de pacients en llista d'espera per càpita està augmentant gradualment i supera la mitjana espanyola.

Gràfic 3. Pacients en llista d'espera per a una intervenció quirúrgica.

Per cada 1.000 habitants

* La dada de 2022 fa referència al juny de 2022.

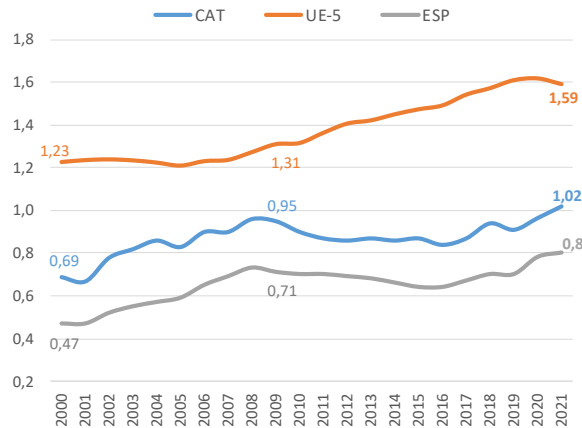
Font: Elaboració pròpia a partir del Ministeri de Sanitat

La inversió en R+D en percentatge del PIB a Catalunya augmenta el 2021, però encara està lluny dels països del nucli europeu

L'actualització dels Indicadors de Progrés i Benestar posa de manifest que la **despesa en R+D a Catalunya (en proporció del PIB) el 2021 confirma un any més la seva tendència a l'alça des del 2016**. En concret, l'any 2021 s'ha situat en l'1,67% del PIB català (1,61% el 2020), gràcies al fort creixement de la inversió en el sector empresarial (0,96% el 2020 i 1,02% el 2021, respectivament). **Malgrat la dinàmica positiva dels últims anys, la inversió en R+D encara és notablement inferior a la UE-5** (2,4% el 2021). Addicionalment, cal destacar que el diferencial de despesa en R+D (en punts percentuals del PIB) respecte al nucli europeu encara no ha recuperat els nivells previs a la crisi financera (0,41% el 2008 i 0,73% el 2021).

Gràfic 4.A. Despesa en R+D. Empreses.

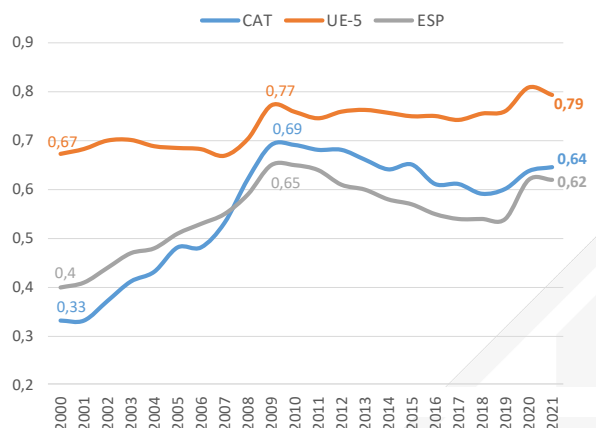
En % del PIB

Font: Elaboració pròpia a partir d'Eurostat i l'INE

Gràfic 4.B. Despesa en R+D. AA.PP. i universitats.

En % del PIB

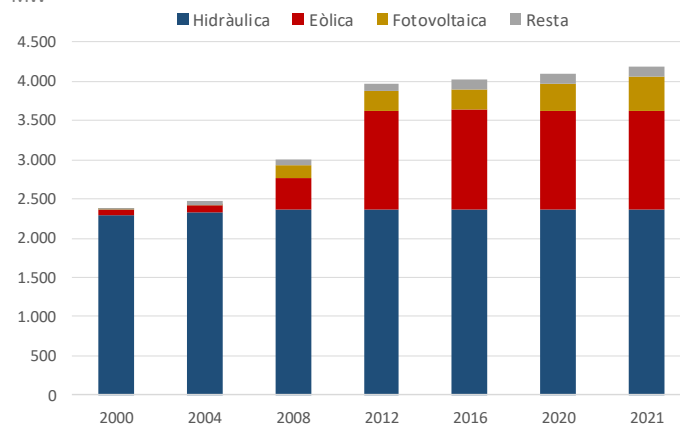
Font: Elaboració pròpia a partir d'Eurostat i l'INE

L'estoc de potència elèctrica de fonts renovables a Catalunya es troba pràcticament estancat des de fa una dècada

Des del 2012 fins al 2021, l'increment de l'estoc de potència elèctrica renovable només ha augmentat un 0,6% anual, amb un estancament absolut de l'energia eòlica i un increment modest de la solar fotovoltaica. Aquesta paràlisi contrasta amb el creixement que es va produir en el període 2000-2011 en què el creixement anual va ser del 3,9%. **Una conseqüència important d'aquest fenomen és l'estancament del pes de la producció d'energia elèctrica procedent de fonts renovables respecte al total d'electricitat produïda a Catalunya** (15,3% el 2012 i 17,5% el 2021). En canvi, cal destacar que la tendència a la UE-5 i al conjunt de l'Estat ha estat clarament positiva durant aquest mateix període. En concret, el percentatge de producció d'energia renovable ha passat del 30,5% (2012) al 46,7% (2021) a Espanya, i del 22,2% (2012) al 36,4% (2020) a la UE-5.

Gràfic 5. Potència elèctrica instal·lada de fonts renovables. Catalunya

MW

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Institut Català de l'Energia (ICAEN).

Les tensions inflacionistes segueixen erosionant els salaris reals a Catalunya el tercer trimestre de 2022

El salari real per hora (ajustat per la variació dels preus) històricament ha seguit una tendència contracíclica a Catalunya. Així, el salari hora va augmentar ràpidament durant la crisi financera (fins als 18,0€ el 2010), però va caure fins als 16,4€ el 2019 en part per la recuperació gradual de l'ocupació. L'increment accentuat del 2020 s'explica per un efecte estadístic (forta reducció de les hores treballades en les activitats menys productives del sector serveis). **El 2021 i 2022 els salaris reals estan baixant degut a la recuperació de l'ocupació als serveis, fonamentalment en aquelles activitats que demanen baixa qualificació, i el fort augment dels preus, que estan contribuint de forma notable a la disminució de la capacitat adquisitiva dels salaris.**

Gràfic 6. Salari mitjà per hora. Catalunya

Euros constants (2015). Mitjana mòbil 4T

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE